

ĐỀ CHÍNH THỨC
(Đề thi có 02 trang)

Môn thi: GDCD – Lớp 12 THPT
Thời gian: 150 phút (không kể thời gian phát đề)

Số báo danh:.....

Câu 1 (3.5 điểm)

Chị Y (16 tuổi) đến Ủy ban nhân dân xã K để đăng ký kết hôn. Cán bộ tư pháp xã K đã không làm thủ tục đăng ký kết hôn cho chị Y với lý do: Theo quy định của pháp luật nam, nữ kết hôn với nhau phải đáp ứng được điều kiện về độ tuổi: Nam từ đủ 20 tuổi trở lên; Nữ từ đủ 18 tuổi trở lên. Nhưng chị Y cho rằng tuổi kết hôn chỉ quy định đối với những người đang đi học và có nhu cầu làm việc, còn chị đã nghỉ học, ở nhà làm nông và tự nguyện kết hôn.

- Em có nhận xét gì về ý kiến chị Y và việc làm của cán bộ tư pháp xã K?
- Quy định về độ tuổi được kết hôn thể hiện đặc trưng nào của pháp luật?

Trình bày hiểu biết của em về đặc trưng đó.

Câu 2: (4.5 điểm)

Bạn H viết bài ca ngợi ý thức vệ sinh môi trường, tích cực tham gia phòng chống dịch covid-19 của các bạn học sinh trong trường sau đó đăng lên trang Web của nhà trường.

- Trong tình huống trên bạn H đã thực hiện pháp luật theo hình thức nào?
- Trình bày các hình thức thực hiện pháp luật?
- Phân biệt sự khác nhau giữa sử dụng pháp luật và thi hành pháp luật?

Câu 3 (5,0 điểm)

Do tìm hiểu nhu cầu về dầu ăn của người tiêu dùng tăng lên vào dịp tết nguyên đán nên anh K đã đầu tư thiết bị máy móc, nguyên liệu để sản xuất dầu ăn đảm bảo về chất lượng và mẫu mã, còn chị T thì sử dụng các nguyên liệu không rõ nguồn gốc, các chất cấm sử dụng để làm dầu ăn bán với giá rẻ. Gần đó, ông H và anh D cũng hùn vốn để thu mua hết tất cả dầu ăn của các cửa hàng nhưng không bán ra thị trường mà để trong kho chờ giá cao mới bán.

- Em có nhận xét gì về việc làm của những người sản xuất kinh doanh trong tình huống trên?
- Việc làm của những người sản xuất kinh doanh trong tình huống trên sẽ tác động như thế nào đến người tiêu dùng trên thị trường và sự phát triển kinh tế của đất nước?

Câu 4: (3 đ)

Thông tin: “ Toàn cầu hóa vừa là thời cơ cho sự hội nhập và phát triển kinh tế-xã hội, đồng thời cũng là những thách thức to lớn, nhiều khi hoàn toàn mới mẻ, đối với vấn đề giữ gìn, bảo vệ, phát huy và phát triển các giá trị văn hóa riêng biệt, độc đáo, có tính truyền thống của mỗi dân tộc, quốc gia trong bối cảnh và đặc điểm mới của thế giới hiện đại.”

(Nguồn báo Văn hóa- 11/6/2020)

Em nhận xét như thế nào về việc tiếp thu văn hóa nhân loại, kế thừa, phát huy những di sản và truyền thống văn hóa dân tộc của giới trẻ trong bối cảnh hiện nay?

Câu 5: (4,0 điểm).

“Dù sinh ra không được may mắn, ngay từ khi lọt lòng mẹ, An đã bị tật nguyền nhưng em rất ham học, khao khát được đến trường như bao bạn bè cùng trang lứa. Thương bạn, Ngô Minh Hiếu đã cõng bạn ròng rã suốt hơn 10 năm qua. Đến với điều ước thứ 7, An nói: - Tình bạn mà Hiếu dành cho em đó là một món quà lớn nhất trong cuộc đời của em. Em muốn nói lời cảm ơn đến Hiếu, nếu không có Hiếu, em sẽ không thể theo đuổi được ước mơ của mình. Em nghĩ, có khi nỗi đau cũng là món quà!”

(Theo Điều ước thứ 7)

Câu hỏi: Suy nghĩ của em về món quà của cuộc sống?

----- HẾT -----

Thí sinh không được sử dụng bất kỳ tài liệu nào. Giám thị không giải thích gì thêm

HƯỚNG DẪN CHẤM
(Gồm 04 trang)

Câu	Nội dung	Điểm
1	Chị Y (16 tuổi) đến Ủy ban nhân dân xã K để đăng ký kết hôn. Cán bộ tư pháp xã K đã không làm thủ tục đăng ký kết hôn cho chị Y với lý do: Theo quy định của pháp luật nam, nữ kết hôn với nhau phải đáp ứng được điều kiện về độ tuổi: Nam từ đủ 20 tuổi trở lên; Nữ từ đủ 18 tuổi trở lên. Nhưng chị Y cho rằng tuổi kết hôn chỉ quy định đối với những người đang đi học và có nhu cầu làm việc, còn chị đã nghỉ học, ở nhà làm nông và tự nguyện kết hôn. c. Em có nhận xét gì về ý kiến chị Y và việc làm của cán bộ tư pháp xã K? d. Quy định về độ tuổi được kết hôn thể hiện đặc trưng nào của pháp luật? Trình bày hiểu biết của em về đặc trưng đó.	3.5
a.	Nhận xét gì về ý kiến chị Y và việc làm của cán bộ tư pháp xã K. - Chị Y: + Ý kiến của chị Y không đúng. + Chị đã hiểu sai quy định của pháp luật về việc được kết hôn: tuổi kết hôn chỉ quy định đối với những người đang đi học và có nhu cầu làm việc, còn chị đã nghỉ học và chỉ ở nhà làm nông nên tự nguyện kết hôn. - Cán bộ tư pháp xã K: + đã thực hiện đúng theo quy định của pháp luật + Đã căn cứ vào pháp luật không làm thủ tục đăng ký kết hôn cho chị Y khi chị chưa đủ tuổi	0.25 0.25 0.25 0.25
b.	Thể hiện đặc trưng: + Tính quy phạm phổ biến	0.25
	+ Vì quy định của pháp luật nam, nữ kết hôn với nhau phải đáp ứng được điều kiện về độ tuổi: Nam từ đủ 20 tuổi trở lên; Nữ từ đủ 18 tuổi trở lên là áp dụng cho tất cả mọi người, trong mọi lĩnh vực. cho dù chị Y đã nghỉ học và chỉ ở nhà làm nông, tự nguyện kết hôn thì chị vẫn phải thực hiện đúng theo quy định của PL.	0.5
	+ Tính quy phạm phổ biến: Là những quy tắc xử sự chung, là khuôn mẫu chung được áp dụng nhiều lần, nhiều nơi...	0.5
	+ Đây là ranh giới để phân biệt với các loại quy phạm xã hội khác	0.25
	+ Mỗi quy tắc xử sự được thể hiện thành một quy phạm PL	0.25
	+ Làm nên giá trị công bằng, bình đẳng của PL	0.25
	+ Ví dụ: ...	0.5

2	Bạn H viết bài ca ngợi ý thức vệ sinh môi trường, tích cực tham gia phòng chống dịch covid- 19 của các bạn học sinh trong trường sau đó đăng lên trang Web của nhà trường. a. Trong tình huống trên bạn H đã thực hiện pháp luật theo hình thức nào? c. Trình bày các hình thức thực hiện pháp luật? c. Phân biệt sự khác nhau giữa sử dụng pháp luật và thi hành pháp luật?	4.5
a.	Trong tình huống trên bạn H đã thực hiện pháp luật theo hình thức sử dụng pháp luật:	0.25
	Bạn H đã sử dụng quyền viết bài để đăng báo, đây là quyền được pháp luật cho phép làm	0.25
b.	Trình bày các hình thức thực hiện pháp luật - Sử dụng pháp luật + Ví dụ	0.5
	- Thi hành pháp luật	0.25
	+ Ví dụ	0.5
	- Tuân thủ pháp luật,	0.5
	+ Ví dụ	0.25
	- Áp dụng pháp luật	0.5
	+ Ví dụ	0.25
c.	Phân biệt sự khác nhau giữa sử dụng pháp luật và thi hành pháp luật - Sử dụng pháp luật: Chủ thể có thể thực hiện hoặc không thực hiện các quyền pháp luật cho phép, không bị ép buộc, không bị xử lý	0.5
	- Thi hành pháp luật: Chủ thể bắt buộc phải thực hiện các nghĩa vụ, quy định của pháp luật (phải làm), nếu thực hiện không đúng quy định của pháp luật sẽ bị xử lý bằng các biện pháp cưỡng chế	0.5
3	Do tìm hiểu nhu cầu về dầu ăn của người tiêu dùng tăng lên vào dịp tết nguyên đán nên anh K đã đầu tư thiết bị máy móc, nguyên liệu để sản xuất dầu ăn đảm bảo về chất lượng và mẫu mã, còn chị T thì sử dụng các nguyên liệu không rõ nguồn gốc, các chất cấm sử dụng để làm dầu ăn bán với giá rẻ. Gần đó, ông H và anh D cũng hùn vốn để thu mua hết tất cả dầu ăn của các cửa hàng nhưng không bán ra thị trường mà để trong kho chờ giá cao mới bán. a. Em có nhận xét gì về việc làm của những người sản xuất kinh doanh trong tình huống trên? b. Việc làm của những người sản xuất kinh doanh trong tình huống trên sẽ tác động như thế nào đến người tiêu dùng trên thị trường và sự phát triển kinh tế của đất nước?	5.0
a.	Những nhà sản xuất kinh doanh trên chịu sự tác động của quy luật cạnh tranh trong sản xuất và lưu thông hàng hóa	0.5

	Hiểu được thế nào là cạnh tranh	0.25
	Những nhà sản xuất kinh doanh trong tình huống trên đang cạnh tranh với nhau về mặt hàng dầu ăn	0.25
	Nhận xét: -Việc làm của anh K là biểu hiện của cạnh tranh lành mạnh - Giải thích: Đầu tư thiết bị máy móc có tác động kích thích lực lượng sản xuất phát triển, làm cho năng suất lao động tăng lên	0.25 0.5
b.	- Việc làm của chị T, ông H và anh D: là biểu hiện của cạnh tranh không lành mạnh - Giải thích: việc làm của chị T sử dụng nguyên liệu không rõ nguồn gốc, các chất cấm làm ảnh hưởng sức khỏe người tiêu dùng, việc làm bất lương. - Việc làm của ông H và anh D thu mua hết tất cả dầu ăn của các cửa hàng nhưng không bán ra thị trường mà để trong kho chờ giá cao mới bán là hiện tượng đầu cơ tích trữ hàng hóa	0.25 0.5 0.5
	-Việc làm của anh K là biểu hiện của cạnh tranh lành mạnh, diễn ra theo đúng pháp luật, nên đảm bảo quyền lợi cho người tiêu dùng trên thị trường, làm cho hàng hóa đa dạng, chất lượng - Việc làm của anh K là động lực thúc đẩy kinh tế phát triển	0.5 0.5
	- Việc làm của chị T, ông H và anh D là biểu hiện của cạnh tranh không lành mạnh, vi phạm pháp luật và các chuẩn mực đạo đức, ảnh hưởng quyền lợi của người tiêu dùng, gây rối loạn thị trường	0.5
	-Việc làm của chị T, ông H và anh D sẽ kìm hãm sự phát triển kinh tế	0.5
4	Thông tin: “ Toàn cầu hóa vừa là thời cơ cho sự hội nhập và phát triển kinh tế-xã hội, đồng thời cũng là những thách thức to lớn, nhiều khi hoàn toàn mới mẻ, đối với vấn đề giữ gìn, bảo vệ, phát huy và phát triển các giá trị văn hóa riêng biệt, độc đáo, có tính truyền thống của mỗi dân tộc, quốc gia trong bối cảnh và đặc điểm mới của thế giới hiện đại.” (Nguồn báo Văn hóa- 11/6/2020) Em nhận xét như thế nào về việc tiếp thu văn hóa nhân loại, kế thừa, phát huy những di sản và truyền thống văn hóa dân tộc của giới trẻ trong bối cảnh hiện nay?	3.0
	Mặt tích cực: - Giới trẻ biết tiếp thu những thành tựu văn hóa tiên bộ...	0.5
	- Biết kế thừa, phát huy những truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc, quảng bá bản sắc văn hóa của đất nước	0.5
	- Dẫn chứng	0.25
	Mặt hạn chế: - Một bộ phận giới trẻ tiếp thu không có chọn lọc, học đòi, ảnh hưởng bởi lối sống lai căng thực dụng, vì đồng tiền..	0.5
	- Xa rời các giá trị văn hóa tốt đẹp. đánh mất bản sắc văn hóa của dân tộc	0.5
	- Dẫn chứng	0.25

	- Liên hệ trách nhiệm bản thân	0.5
	“Dù sinh ra không được may mắn, ngay từ khi lọt lòng mẹ, An đã bị tật nguyền nhưng em rất ham học, khao khát được đến trường như bao bạn bè cùng trang lứa. Thương bạn, Ngô Minh Hiếu đã cống bạn ròng rã suốt hơn 10 năm qua. Đến với điều ước thứ 7, An nói: - Tình bạn mà Hiếu dành cho em đó là một món quà lớn nhất trong cuộc đời của em. Em muốn nói lời cảm ơn đến Hiếu, nếu không có Hiếu, em sẽ không thể theo đuổi được ước mơ của mình. Em nghĩ, có khi nỗi đau cũng là món quà!” (Theo Điều ước thứ 7) Câu hỏi: Suy nghĩ của em về món quà của cuộc sống?	4.0
	Món quà là một thứ gì đó được trao đi cho người khác một cách tự nguyện và không có tính chất trao đổi...	0.25
	Ý nghĩa của món quà: thường làm cho người nhận nó được hạnh phúc, thể hiện sự trân trọng của người tặng quà đối với người nhận quà...	0.5
	Món quà có thể là vật chất...	0.25
5.	Món quà cũng có thể là tinh thần....	0.25
	Tình bạn mà Hiếu dành cho An là một điều gì đó rất cao cả, đó là một món quà lớn nhất trong cuộc đời của An... Hiếu đã cống bạn ròng rã suốt hơn 10 năm qua...	0.5
	Cảm nhận về hành động của Hiếu dành cho An...	0.5
	Có khi nỗi đau cũng là món quà... Trong nỗi đau, người ta biết cách chấp nhận, biến nỗi đau thành hành động, biết vượt qua nghịch cảnh để hướng đến những điều tích cực, tươi sáng hơn...	0.75
	Món quà đó làm cho người nhận được hiểu thêm những điều còn tốt đẹp mà cuộc sống dành cho mình, buộc người nhận phải nỗ lực để thích ứng với hoàn cảnh... Một cơ hội để thử thách sức chịu đựng, ý chí, bản lĩnh... của mỗi người, đi qua nỗi đau sẽ trưởng thành hơn...	0.75
	Ví dụ về những món quà trong cuộc sống...	0.25
	Liên hệ bản thân...	0.5
	<i>Lưu ý: Học sinh diễn đạt cách khác nhưng đúng vẫn cho điểm tối đa.</i>	

